

Kohtulahendite kogumik

Kohtuasi T-620/11

GFKL Financial Services AG
versus
Euroopa Komisjon

Riigiabi — Saksamaa maksuõigusnormid, mis puudutavad kahjumi ülekandmist järgmistele maksustamisaastatele (Sanierungsklausel) — Otsus, millega abi tunnistatakse siseturuga kokkusobimatuks — Tühistamishagi — Isiklik puutumus — Vastuvõetavus — Riigiabi mõiste — Valikulisus — Maksusüsteemi laad ja ülesehitus — Avaliku sektori vahendid — Põhjendamiskohustus — Õiguspärane ootus

Kokkuvõte – Üldkohtu (üheksas koda) 4. veebruari 2016. aasta otsus

- 1. Tühistamishagi — Füüsilised või juriidilised isikud — Neid otseselt ja isiklikult puudutavad aktid — Isiklik puutumus üldaktiga — Tingimused — Komisjoni otsus, millega keelatakse sektoriaalne abikava — Sellise ettevõtja hagi, kellel on õigus maksusäästule selle kava alusel — Vastuvõetavus*
(ELTL artikli 263 neljas lõik)
- 2. Tühistamishagi — Füüsilised või juriidilised isikud — Põhjendatud huvi — Komisjoni otsus, millega abi tunnistatakse siseturuga kokkusobimatuks — Kõnealuse abikava kohaldamise peatamine pärast komisjoni otsust algatada ametlik uurimismenetlus — Sellisest abikavast kasusaaja esitatud hagi — Vastuvõetavus*
(ELTL artikli 263 neljas lõik)
- 3. Institutsioonide aktid — Põhjendamine — Kohustus — Ulatus — Komisjoni otsus riigiabi kohta*
(ELTL artiklid 107 ja 296)
- 4. Riigiabi — Mõiste — Meetme valikuline iseloom — Maksusoodustus — Hindamiskriteeriumid — Maksusüsteemi laadil või üldisel ülesehitusel põhinev õigustus*
(ELTL artikli 107 lõige 1)
- 5. Riigiabi — Komisjoni otsus — Kohtulik kontroll — Piirid — Seaduslikkuse hindamine otsuse tegemise ajal kättesaadava teabe alusel — Väide, mis põhineb faktidel, mida ei esitatud haldusmenetluses — Vastuvõetavus*
(ELTL artiklid 108 ja 263)

6. *Riigiabi — Mõiste — Meetme valikuline iseloom — Maksusoodustus — Maksumeede, mis võimaldab kahjumit üle kanda, kui raskustes olev ettevõtte ostetakse saneerimise eesmärgil — Hõlmamine — Maksusüsteemi laadil või üldisel ülesehitusel põhinev õigustus — Puudumine*

(ELTL artikkel 107)

7. *Riigiabi — Mõiste — Riigi ressurssidest antav abi — Riigi poolt maksutulust loobumine, mis võimaldab investoritel omandada osalus teatud ettevõtjates maksualaselt soodsamatel tingimustel — Hõlmamine*

(ELTL artikli 107 lõige 1)

8. *Riigiabi — Ebaseadusliku abi tagasinõudmine — Abi andmine ELTL artiklis 108 sätestatud menetlusnorme rikkudes — Õiguspärase ootuse kaitse põhimõte — Kohaldamisala — Liikmesriigi ametiasutus, kes edastab siduva teabe, mis on vastuolus liidu õigusnormidega — Abisaajatel õiguspärase ootuse puudumine — Väidetavalt sarnaste sätete olemasolu teistes liikmesriikides — Asjakohasuse puudumine*

(ELTL artikkel 108; nõukogu määrus nr 659/1999, artikli 14 lõike 1 teine lause)

1. Üldiselt ei ole vastuvõetav ettevõtja esitatud hagi komisjoni sellise otsuse tühistamise nõudes, millega keelatakse sektoriaalne abikava, kui see otsus puudutab ettevõtjat vaid põhjusel, et ta kuulub kõnealusesse sektorisse ja et ta võib selle kava alusel abi saada. Seevastu, kui see komisjoni otsus puudutab isikute gruppi, kes olid akti vastuvõtmise ajal identifitseeritud või identifitseeritavad grupi liikmetele omaste kriteeriumide põhjal, võivad need isikud olla otsusest isiklikult puudutatud, kuna nad kuulusid teataval moel piiritletud ettevõtjate ringi.

Niisiis tuleb ettevõtja, kellel on õigus maksusäästule liikmesriigi õigusnormide alusel, mis määratleti riigiabiks sektoriaalset abikava keelanud otsusega, lugeda piiritletud ettevõtjate ringi hulka, kes olid tuvastatud või vähemalt kergelt tuvastatavad selle otsuse tegemise hetkel vastavalt 15. juuli 1963. aasta kohtuotsusele Plaumann vs. komisjon, 25/62. Seda järeldust ei sea kahtluse alla asjaolu, et pärast komisjoni otsust algatada ametlik uurimismenetlus ja seejärel otsust, millega keelatakse sektoriaalne abikava, võtsid liikmesriigi ametiasutused vastu meetmed, mille eesmärk oli jätta liikmesriigi kõnealused õigusnormid kohaldamata.

Pealegi ei kattu asjaolud, mille põhjal kohtupraktika järeldab ELTL artikli 263 neljanda lõigu tähenduses individuaalset puutumust, tingimata nende asjaoludega, mille põhjal järeldatakse ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses riigiabi.

(vt punktid 55, 56, 64, 65, 70 ja 71)

2. Vt otsuse tekst.

(vt punktid 76–80)

3. Vt otsuse tekst.

(vt punktid 86–97)

4. Liikmesriigi maksumeetme „valikuliseks“ liigitamine eeldab esiteks selle kindlakstegemist, missugune on asjaomasel liikmesriigis üldkohaldatav või „tavapärane“ maksustamiskord, ja selle eelnevat uurimist. Teiseks tuleb selle üldkohaldatava või „tavapärane“ maksustamiskorra alusel hinnata ja tuvastada, et kõnealuse maksumeetmega antavat soodustust kohaldatakse valikuliselt, tõendades, et meede on üldkohaldatava korra erand, kuna see eristab ettevõtjaid, kes asjassepuutuva liikmesriigi

maksusüsteemi enda eesmärke arvestades on sarnases faktilises ja õiguslikus olukorras; seda peab aga tõendama komisjon. Nende kahe esimese hindamisetapi järel võib meedet määratleda *prima facie* valikuliseks.

Siiski ei vasta meede valikulisuse tingimusele, kui see annab küll soodustatud isikule eelise, kuid on põhjendatud selle süsteemi olemuse või üldise ülesehitusega, millesse see kuulub; seda peab aga tõendama liikmesriik. Selle võimaliku kolmanda etapi järel kvalifitseeritakse meede valikuliseks.

Mis puudutab liikmesriigi maksumeetme põhjendamist maksusüsteemi laadi või üldise ülesehitusega, siis tuleb teha vahet esiteks konkreetse maksusüsteemi enda ja tema väliste eesmärkide ning teiseks nende eesmärkide saavutamiseks vajalike maksusüsteemile omaste mehhanismide vahel, ning need eesmärgid ja mehhanismid kui kõnealuse maksusüsteemi aluspõhimõtted või suunised võivad kinnitada sellist põhjendust.

(vt punktid 100–102 ja 153)

5. Vt otsuse tekst.

(vt punkt 110)

6. Maksusoodustus, mis erandina reeglist, millega piiratakse kahjumi ülekandmise võimalust juhul, kui omandatakse äriühingust 25% või suurem osalus, võimaldab teatud tingimustel kahjumit üle kanda, kui raskustes oleva ettevõtja omandamine toimus saneerimise eesmärgil, on *prima facie* valikuline, kuna seda ei kohaldata kõigile ettevõtjatele, kelle aktsionäride koosseisus on toimunud oluline muudatus, vaid seda kohaldatakse kindlalt määratletud ettevõtjate kategooriale, st ettevõtjatele, kes omandamise hetkel on maksejõuetud, võlgadega ülekoormatud või keda ähvardab maksejõuetus või võlgadega ülekoormatus. Selle meetme, mille teatud tingimused ei ole seotud kuritarvitamiste ennetamisega ja mis ei hõlma kõiki ettevõtjaid, kes on maksusüsteemile omistatud eesmärki silmas pidades faktiliselt ja õiguslikult sarnases olukorras, tagajärjel eelistatakse raskustes olevaid ettevõtjaid. Komisjon ei teinud seega viga, kui ta märkis, et kõnealuse meetmega koheldi erinevalt ettevõtjaid, kes on maksusüsteemile omistatud eesmärki silmas pidades faktiliselt ja õiguslikult sarnases olukorras.

Seda maksumeedet ei õigusta ka maksusüsteemi laad ja üldine ülesehitus, kuna selle peamine eesmärk (lihtsustada raskustes olevate ettevõtjate saneerimist), ei kuulu maksusüsteemi aluspõhimõtete või suuniste hulka ning ei ole seega selle süsteemi sisene, vaid sellest väljaspool olev põhimõte, ilma et oleks vajalik kontrollida, kas vaidlusalune meede on taotletud eesmärgiga proportsionaalne.

(vt punktid 138, 139, 141, 142, 159 ja 160)

7. Vt otsuse tekst.

(vt punktid 175–183)

8. Vt otsuse tekst.

(vt punktid 186–192)